

Nuori Suomi

N:o 13

Perjantaina maalisk. 30 p:nä. 1906.

Nuoret ja äänioikeus.

Keskustelua äänioikeus- ja eduskuntareformin erikoiskohdista ei ole pidettävä päättyneenä sen käänteeseen takia, jonka kysymyksen käsittely on saanut Pietarissa. Jos senaatin esitysehdotus hyväksytään korkeimmassa paikassa, on vielä jäljellä asian käsittely valtiopäivillä, ja tämän ei pitäisi supistua ylenonnelliseen esityksen hyväksymiseen vain sen johdosta, että senaatin ehdotus on läpäissyt kaikkein korkeimman kiirastulen. Jos taas hallitsija venäläisten miesten neuvosta kieltäytyy vahvistamasta senaatin esitysehdotuksen, tarvitsemme yhteistä ohjelmaa, jonka takana kaikki puolueet seisovat, ja sellaista ei meillä ole nykyään. Tosin kannattaa Hufvudstadsbladetin mukaan ”koko maltillinen, perustuslaillinen yleinen mielipide” senaatin ehdotusta yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden periaatteiden soveltamiseksi, ja Uudessa Suomettaressa on Agaton Meurman korottanut äänensä samaan sävellajiin. Mutta Hbl. ja A.M. eivät edusta kansan yleistä mielipidettä tässä asiassa.

Myös ”maltillisen, perustuslaillisen yleisen mielipiteen” äänenkannattajat tiesivät kertoa, että valtiopäivävaalien aikoihin perustuslaillisten kokouksissa, samoin kuin suomettarelaiten, valtavalla äänen enemmistöllä päätettiin vaatia äänioikeutta kaikille hyvämaineisille, 21 vuotta täyttäneille Suomen kansalaisille. Tyytymätön vähemmistö tuli sangen hyvin edustetuksi eduskuntareformikomiteassa, mutta turhaan koetti se kuitenkin kansallislakon aikana maahan luhistuneen, kaikenlaisista verukkeista kokoonpannun rakennuksen raunioista pelastaa sitä pienoista, mutta kallisarvoista jäännöstä, jota on tapana kutsua kypsyneisyyden tai iän tarjoomaksi takeeksi. Senaatin oli sallittu – 15 äänellä 5:ttä vastaan *) – suorittaa tämä pelastustyö. *) Vähemmistönä olivat hrat Kari, Schildt, Wilskman, Ahlqvist ja Homén, kolme viimeksimainittua oikeusosastosta.

Tämän jälkeen on melkein koko sanomalehdistö lausunut mielipiteensä kysymyksestä, mutta, paitsi Hufvudstadsbladetia ja valitettavasti myös Nya presseniä, eivät ole useammat kuin yksi ja toinen ruotsinkielinen maaseutulehti hyväksyneet senaatin ehdotusta ikärajan korottamista 24 vuoteen. Kaikki vaikutusvaltaiset suomenkieliset sanomalehdet ovat ehdottomasti hylänneet ehdotuksen. Sosialidemokratisen ja suomettarelaisen sanomalehdistön lausunnot ovat käyneet samaan suuntaan, eikä se, joka on seurannut sosialidemokratien lausuntoja, suinkaan voi sanoa heidän tyytymättömyyttään ”enemmän tai vähemmän teeskennellyksi” (Hbl:n lausuma), vaan erittäin syväksi ja täysin rehelliseksi.

Ei pidä siis paikkaansa väite, että yleinen mielipide ikäraja-kysymyksessä kannattaisi senaatin ehdotusta yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden periaatteiden soveltamiseksi. Mutta sitä vastoin on varmaa, että kaikki näiden periaatteiden vanhat vastustajat suurella tyytyväisyydellä ovat tervehtineet senaatin ehdotusta, että korottamalla ikäraja 24 vuoteen annettaisiin nyt jälleen väheksytylle kansantahdolle pieni huomautus, ettei olla siitä riippuvaisia.

Kun lukee eduskuntaudistuskomitean mietintöä siihen liitettyine vastalauseineen, ei voi kylliksi ihmetellä niiden todisteiden heikkoutta, joiden nojalla komitean viisimiehinen *) vähemmistö on asettunut vastustamaan yleistä vaatimusta äänioikeuden myöntämisestä kansalaisille, jotka ennen

vaalivuotta ovat täyttäneet 21 vuotta. Luultavasti samat syyt ovat saaneet senaatin kannattamaan vähemmistön mielipidettä; kuitenkin olisi asian kaikinpuolisen arvostelun vuoksi tärkeätä, että senaatin perustelut julkaistaisiin. *) Komitean perusteluissa (s. 64) sanotaan, että vähemmistöön on kuulunut kuusi jäsentä. Vastalauseen alla on ainoastaan viiden nimet. Eräs näistä viidestä, hra hermanson, näkyy kannattavan kahta eri valtiopäiväjärjestyksen 5 §:n muodostusta, hän kun erityisessä vastalauseessa on ehdottanut, että ainoastaan miespuolisille kansalaisille, jotka ovat täyttäneet 21 vuotta, myönnettäisiin vaalioikeus.

Ihmisen ruumiillinen kehitys, niin väitetään, ei ole meillä loppuun suoritettu 21 vuoden iässä. Esimerkiksi: moni asevelvollinen nuorukainen, joka on astunut sotapalvelukseen 22 vuoden ikäisenä, ei ole silloin vielä saavuttanut ”tarvittavaa kypsyyttä”. Prof. R. Tigerstedt’in (*Lehrbuch der Physiologie* n) mukaan päättyy kuitenkin ihmisruumiin kehitys 19-21 vuoden iässä, ja silloin alkaa ”kypsyyden” ikäkausi, joka ulottuu 45:teen-50:nteen ikävuoteen. Asevelvollisemme ovat harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta osottaneet olevansa ruumiillisesti kypsyneitä kutsunta aikana; toinen asia on, että ”yleisen heikkouden” takia (joka johtuu huonosta ravinnosta y. m.) hylättyjen luku on ollut sangen suuri.

Ruumiillisen kehityksen kanssa on hyvin läheisessä yhteydessä henkinen kehitys. Siviililakimme onkin sentähden tunnustanut, että suomalainen mies ja nainen itse kykenee itseänsä hallitsemaan 21 vuoden ikäisenä.

Tässä kohden ei siis voi 21 ja 24 ikävuoden välillä oleviin kansalaisiin nähden esittää mitään perusteltuja epäilyksiä. Aivan toisellainen on asia, jos fysiologiselta ja psykologiselta kannalta katsotaan 60 vuotta vanhempia kansalaisia. *Psykologiassaan* lausuu Th. Rein, joka itse on yksi vastalauseen tekijöitä eduskuntareformikomiteassa, m. m. seuraavaa: Vanhalla iällä vähenee ruumiin voima ja organiset kudokset käyvät hauraksi. Tottumus määrättyihin, usein uudistuviin mielifaaktteihin ja toimintoihin heikentää niihin kiintymistä. Yksilö käy yhä välinpitämättömämmäksi siitä, mitä tapahtuu, sillä, kun hän tuntee ihmiselämän olennaisen sisällyksen, on hän näkevinään ainoastaan ennen tuntemansa alituista toistumista, ja hän herkeää samalla harrastuksella kuin ennen käymästä asioihin käsiksi, koska hän on oppinut, niin hyvin että yksityinen ihminen harvoin voi huomattavassa määrässä muuttaa asioiden kulkua, kuin myös että mahdollisesti aikaansaadut muutokset eivät tavallisesti tuota sitä tyydytystä, jota niistä on odotettu”. Kuitenkaan eivät siviililaki eikä perustuslaki ole epäilleet iäkkäiden kansalaisten määräämiskykyä yksityisissä tai yleisissä asioissa. Myöskään ei kukaan ole täysissä tosissaan ehdottanut ikärajaa ylöspäin – samallaista suojaa vanhuutta vastaan, jommoista nyt tahdotaan saada nuorekkuutta vastaan.

Väitetään, että kun on kysymyksessä valtiollinen äänioikeus, ei ole niin paljon pantava painoa ruumiin- ja sielunvoimien täyteen kehitykseen ja niiden säilymiseen kuin yhteiskunnalliseen ja valtiolliseen kypsyneisyyteen, ja että tätä ominaisuutta ei ole kansalaisilla 21-24 ikävuoden välillä. Selvää on, että kokemus tulee vasta vuosien mukana, mutta yhtä selvää on, että tämä kokemus saavutetaan ainoastaan harjotuksen kautta. Senaattori L. Mechelin lausui muutamassa viime valtiopäivillä ritarihuoneella pitämässään puheessa: ”Vapautta varten kypsyttään ainoastaan vapautta käyttämällä. Kykyä hyvin käyttää valtiollisia oikeuksia ei voi olla siellä, missä nämä oikeudet puuttuvat”. Kerta on aina oleva ensimmäinen. Kunnalliset asetuksemme myöntävät täysi-ikäiselle kansalaisille äänioikeuden kunnallisissa vaaleissa, jotka nekin ovat osaksi valtiollista laatua. Nykyinen valtiopäiväjärjestys katsoo samaten siviililain määräämän täysi-ikäisyyden siksi rajaksi, josta valtiollisten oikeuksien käyttämisaika alkaa. Ainoa eroavaisuus nuorten valitsijain välillä nyt ja tulevaisuudessa, jos 21 vuotta pysyy ikärajana, on se, että nykyään ainoastaan tuloista taksotetut saavat äänestää, kun taas nuoret tulevaisuudessa saisivat vaalioikeuden riippumatta tuloista (jotka yläluokassa enimmäkseen ovat perityn omaisuuden korkoja) ja riippumatta taksotuslautakunnan hyvin puutteellisesta toiminnasta. Aivan oikein huomautetaan sosialidemokratisissa lehdissä, ettei

kukaan aseta kysymyksenalaiseksi nuoren miehen vaalioikeutta, jos hänellä on rahoja, mutta jollei hänellä niitä ole, väitetään heti, ettei hän ole kypsytynyt.

Mitkä kansalaiset muodostavat ne ikäluokat, joiden nyt eräällä taholla on alettu katsoa olevan vailla edellytyksiä valtiollisen äänioikeuden käyttämiseen isänmaan ja kansaneduskunnan hyväksi? Teollisuus- ja maanviljelystyyliäiset, jotka jo monen vuoden aikana ovat oppineet tuntemaan elämää ankarassa taistelussa olemassaolon puolesta. Kauppa-apulaiset, nuoret virka- ja palvelusmiehet, ylioppilaat, joilla on keskimäärin 2-5 vuoden yliopisto-opinnot takanaan. Juuri näistä samoista ikäluokista saavat nuorisoseurat, raittiusseurat ja muut edistysseurat suurimmaksi osaksi jäsenensä. Yleensä muodostaa nämä ikäluokat sukupolvi, joka osottaa suurinta harrastusta aatteellisiin kysymyksiin, jonka rinnassa sydän lämpimmin sykkii ja jolle uhrautuminen on helpointa. Näiden nuorten kansalaisten nimittäminen eduskuntareformikomitean vastalauseen-tekijäin tapaan ”epäitsenäisiksi” ja ”kaikenlaisille vaikutuksille herkiksi”, etenkin ”sointuville korupuheille ja lauseparsille”, on yhtä kohtuutonta kuin loukkaavaa – mikä kaikki erinomaisesti kuvaa meillä enemmän kuin muualla rehoittavaa ylimielisyyttä ja vahojen kykenevyyttä käsittää nuoria. Se osottaa sitä paitsi, että vastalauseen tekijät eivät tulevassa eduskunnassa näe kansamme parasta turvaa taistelussa sen oikeuden puolesta, vaan ainoastaan tavallisen neuvoskunnan. Väitetään, että nuo ”kovin nuoret valitsijat” s. t. s. ne jotka vaali toimitettaessa ovat 21 ½ - 24 ½ vuoden ikäisiä – suuren lukumääränsä johdosta liian paljon voivat vaikuttaa eduskunnan kokoonpanoon epäedulliseen suuntaan. Eduskuntareformikomitea laskee näiden kansalaisten luvun noin 170,000:ksi eli 14 %:ksi kaikista valitsijoista. Mutta valitettavasti ei komitea jo ilmankin laihoissa perusteluissaan ole kyennyt ilmoittamaan oikeita numeroita. Virallisen väestötalaston mukaan tekivät nuo kolme kysymyksessä olevaa ikäluokkaa vuonna 1900 hiukan enemmän kuin 140,000 henkeä eli 9,8 % täysi-ikäisestä väestöstä. Näiden parhaassa iässä olevien kansalaisten lukumäärä oli hyvän joukon pienempi kuin vanhojen kansalaisten (yli 60 vuoden ikäisten), joita oli enemmän kuin 220,000 eli 15,2 % täysi-ikäisestä väestöstä. Vaikkapa nuoret valitsijat ottaisivatkin suhteellisesti lukuisammin osaa vaaleihin kuin vanhat – mikä muuten vain osoittaisi, että he enemmän välittävät äänioikeudestaan ja sen myös ansaitsevat – eivät he kuitenkaan koskaan voisi äänillään tuntuvasti vaikuttaa vaaleihin. Suhteellinen vaalitapa on lisä-”takeena” tässä kohden.

Vielä koetetaan puolustaa ikärajan korottamista sillä kuluneella väitteellä, että – kuten eduskuntareformikomitean mietintöön liitettyssä vastalauseessa sanotaan – ”sen kautta ei tehdä mitään vääryyttä toiselle yhteiskuntaluokalle toisen eduksi.” Tämä on kyllä totta, mutta juuri samaa voidaan sanoa 21 vuodesta ikärajana. Ja samojen syden nojalla voisi myös vastustaa naisten äänioikeutta, jota sentään neljä noista viidestä vastalauseen tekijästä on kannattanut. Ikärajan korottaminen kohtaa muuten eri tavalla kaupunkilais- ja maalaisväestöä: 21 ja 24 vuoden välillä olevat ikäluokat tekevät kaupungeissa 6,4 % , maalla 5,1 % koko väestöstä. Todenmukaisesti johtuu juuri tästä seikasta ikärajan korottamisen takeena pitäminen. Missä takeita, siellä vääryyttä.

Ihmeteltävän yksimielisesti on senaatti asettunut kannattamaan ehdotusta äänioikeuden myöntämiseksi myöskin naisille. Tätä Europan oloille ja saksalaisille teorioille täydellistä uutuutta vastaan ei siis edes hallituksella ole ollut mitään muistuttamista. Mutta kun on kysymys nuorimpien täysi-ikäisten ikäluokkien äänioikeudesta, joka sekä meillä että muissa maissa haitatta on jo ollut käytännössä, silloin vedotaan menestyksellään Saksaan ja tämän maan kansallisvapaamielisiin auktoriteetteihin valtio-oikeuden alalla. Tämä räikeä ristiriitaisuus ei olisi mahdollinen, jos nuoremmat kansalaiset samalla tarmolla ja innolla kuin naiset olisivat valvoneet etujaan äänioikeuskysymyksessä. Nuoret ovat nukahtaneet, he ovat antaneet nolata itseään.

Vielä ei kuitenkaan ole liian myöhäistä voimakkaalla tavalla tuoda esiin mielipidettä. Pitäkööt nuoret kaikki, yhteiskuntaluokkiin katsomatta, kokouksia kautta maan ja vaatikoot niissä yleistä

äänioikeutta 21 vuotta täyttäneille kansalaisille. Osottakoot, etteivät ole välinpitämättömiä sen oikeuden käyttämisestä, joka vastalauseitta myönnetään kaikille muille täysi-ikäisille kansalaisille, paitsi heille. Äänioikeusreformi on *nyt* pantava toimeen täydellisesti, ilman tuollaisia rajoituksia, joita kutsutaan takeiksi. Jollei onnistuta tällä kertaa, ei onnistutakaan milloinkaan.

Georg Schauman